

Arninge-Ullna

Befolkningsprognos och behov av utbildningsplatser i
förskola och grundskola
2015-2025

Innehåll

Förord	5
Sammanfattning	6
Syfte	7
Metod	8
Metod för framtagning av befolkningsprognos	8
Metod för beräkning av det förväntade behovet av utbildningsplatser i förskola och grundskola	8
Analys	9
Områdesdefinition.....	10
Befolkningsutveckling i nyproduktion	11
Förskola.....	12
Barn i förskola.....	12
Barnpendling.....	13
Grundskola	14
Grundskolor i Arninge-Ullnas närområde	14
Befolkningen 6-15 år i Arninge-Ullna.....	15
Elever folkbokförda i Täby kommun	15
Elever folkbokförda i Arninge-Ullna	15
Elevpending inom kommunen	15
Elever folkbokförda i annan kommun	16
Befolkningsprognosens antaganden	17
Nybyggnadsprognos	17
Nybyggnadsantaganden.....	17
Boendetäthet	17
Utvecklingstal.....	18
Flyttningar	18
Födda barn och fruktsamhet.....	18
Dödlighet.....	19
Befintligt bostadsbestånd.....	19
Antaganden förskola och grundskola	20
Antaganden förskola	20
Antaganden grundskola	20
Resultat	21
Befolkningsutveckling	21
På lång sikt	21
Befolkningen totalt	21

Den yngsta befolkningens utveckling.....	22
Förskoleåldern.....	23
Skolbarnens utveckling	24
Gymnasisternas utveckling	25
Den yngre vuxna befolkningen.....	25
Den medelålders befolkningen.....	26
Pensionärernas utveckling	27
Behov av utbildningsplatser i förskola	28
Barn folkbokförda i Arninge-Ullna	28
Behov av utbildningsplatser i grundskola	29
Elever folkbokförda i Arninge-Ullna	29

Tabellbilaga..... 31

Förord

På uppdrag av Täby kommun har Sweco Strategy tagit fram en ny prognos över befolkningens utveckling och behovet av utbildningsplatser för förskola och grundskola för barn och elever i Arninge-Ullna under perioden 2015-2025. Den nya befolkningsprognosen utgår från den folkbokförda befolkningen i området per ålder och kön den 31 december år 2014 och bygger på antaganden kring nybyggda bostäder, fruktsamhet, dödlighet och flyttrisker.

Täby kommun gör årligen en behovsbedömning av utbildningsplatser inom förskola och grundskola för sin lokalförsörjningsplanering. I behovsbedömningen analyseras förväntat behov av utbildningsplatser utifrån Täby kommuns aktuella befolkningsprognos, dagens bestånd och planerade platser i förskola och grundskola. Då Täby kommun nu står inför en tillväxtperiod med ett flertal utbyggnadsområden är kommunen i behov av en specialprognos för befolkningens utveckling och kommande behov av antal utbildningsplatser i förskola och grundskola för barn och elever i Arninge-Ullna.

Sammanfattning

En prognos är ett framtidsscenario som beräknas utifrån ett antal antaganden. Dessa antaganden om färdigställande av bostäder, flyttningar, barnafödande och dödlighet kan vara mer eller mindre säkra. Befolkningsprognosen består av två modeller. En prognos för befintligt bostadsbestånd och en modell för nyproducerade bostäder.

Bostadsprojekt som planeras nära i tiden är lättare att bedöma färdigställande av än projekt senare under prognosperioden. Under hela prognosperioden förväntas det färdigställas totalt 1 840 bostäder.

Då Täbys geografiska läge har ett avstånd till centrala Stockholm som motsvarar vissa områden i Stockholms ytterstad har data från dessa områden använts för att göra antaganden kring boendetäthet, utvecklingstal och flyttningar.

År 2025 förväntas nära 4 600 personer bo i Arninge-Ullna varav drygt 4 500 personer i det bostadsbeståndet som väntas färdigställas under prognosperioden. Åldersgruppen 1-5 år beräknas vara nära 430 barn i Arninge-Ullna.

För att beräkna det förväntade behovet av förskoleplatser för 1-5-åringar folkbokförda i Arninge-Ullna antas att andelen barn i förskola i kommunen och barnpendlingen är oförändrad över tid. Antaganden om andel barn i förskola för Arninge-Ullna har gjorts utifrån andel barn i förskola i respektive ålder för Täby kommun totalt. 53 % av 1-åringarna och 92 % av barnen i åldern 2-5 år förväntas efterfråga en förskoleplats i närområdet. År 2025 förväntas det därför finnas 358 folkbokförda barn i Arninge-Ullna som är i behov av en förskoleplats i närområdet.

Det fria skolvalet medför en elevpendling mellan boendeområden och grundskolor och det krävs därför att befolkningsprognosen kompletteras för att beräkna behovet av utbildningsplatser för elever i ett område. Barn- och elevpendling beror främst på utbudet av förskolor och grundskolor, förändras utbudet så kommer också elevpendlingen att förändras.

Generellt så förväntas elever folkbokförda i Arninge-Ullna i hög utsträckning välja sin "nära hemmet"-skola. Detta förutsätter att skolan som byggs i Arninge-Ullna fungerar som en "nära-hemmet"-skola för åk F-9. Då man generellt är mer pendlingsbenägen i åk 7-9 förväntas något fler barn från Arninge-Ullna pendla till grundskolor utanför Arninge-Ullna i dessa årskurser. Elevpendlingen beror främst på utbudet av grundskolor i Arninge-Ullna och dess närhet.

Antal barn i åldrarna 6-15 år ökar ganska jämt under prognosperioden. Tillskottet till åldersgruppen beror främst på att yngre barn som föds i området eller flyttar in i en lägre ålder har åldrats. Därför förväntas antalet skolbarn i området nå sitt maximum efter år 2025. Antal barn i 6-12-årsåldern förväntas öka under hela prognosperioden. I slutet av år 2019 väntas de vara cirka 260 barn och i slutet av år 2025 beräknas de vara nära 450 barn. Antalet 13-15-åringar ökar konstant under hela prognosperioden och beräknas vara nära 90 barn vid slutet av år 2019 och drygt 150 barn i slutet av år 2025.

Av eleverna folkbokförda i Arninge-Ullna går i dagsläget 7 elever i skolor i Täby kommun. År 2025 förväntas antalet folkbokförda elever i Arninge-Ullna med behov av utbildningsplats i Arninge-Ullna och dess närhet vara 585 elever. 438 elever i åk F-6 och 147 elever i åk 7-9.

Syfte

För att planera förskola och grundskola gör Täby kommun årligen en behovsbedömning av utbildningsplatser inom förskola och grundskola. Förskolor och grundskolor innefattar stora investeringar för kommunen och det är därför av stor vikt att behovsbedömningarna blir så tillförlitliga som möjligt. Då Täby kommun nu står inför en tillväxtperiod med ett flertal utbyggnadsområden vill kommunen ta fram en ny prognos för befolkningens utveckling och kommande behov av utbildningsplatser för förskola och grundskola för området Arninge-Ullna.

Befolkningsprognosen för en kommun beskriver den förväntade utvecklingen av befolkningen, den beskriver den förväntade utvecklingen av barn och ungdomar i olika åldrar och geografiska områden. Det fria skolvalet medför dock att det kan vara svårt att planera skolverksamheten enbart utifrån befolkningsprognosen.

För att ge Täby kommun ett gediget underlag och bättre möjligheter att planera antalet utbildningsplatser har Sweco och Täby kommun avsatt en arbetsgrupp som har gjort en kartläggning av nuläget och kommande behov av antalet utbildningsplatser i förskola och grundskola för barn och elever i Arninge-Ullna. Arbetsgruppen har samlat in och analyserat data för barn och elever folkbokförda i Täby kommun. Elevströmmar inom kommunen och inpendlingen av elever från andra kommuner har också analyserats.

Metod

Metod för framtagning av befolkningsprognos

Prognosmodellen är i huvudsak uppbyggd av två modeller. Den ena modellen används för att prognostisera befolkningsutvecklingen för de nya bostäder som antas färdigställas under prognosperioden. Den andra är en modell där befolkningsutvecklingen beräknas för befolkningen i befintligt bostadsbestånd. Beräkningar görs för respektive NYKO6-område. Befolkningen i nybyggnadsprognosen läggs därefter ihop med delområdesprognoserna för de befintliga bostäderna. För var och en av modellerna görs antaganden om fruktsamhet, dödlighet, ut- och inflyttning fördelat på 1-årsklasser och kön. Mer om dessa antaganden går att läsa längre ner under stycket *befolkningsprognosens antaganden*.

Metod för beräkning av det förväntade behovet av utbildningsplatser i förskola och grundskola

För att beräkna behovet av utbildningsplatser i förskola och grundskola för barn folkbokförda i Arninge-Ullna har Sweco tagit fram en ny befolkningsprognos för området. Prognosen tillsammans med statistik över placerade barn i förskola för höstterminen 2014 respektive vårterminen 2015 används som underlag för beräkningar av behovet av förskoleplatser för barn folkbokförda i Arninge-Ullna.

Antaganden om andel barn i förskola för Arninge-Ullna görs utifrån befintlig andel barn i förskola i respektive ålder för Täby kommun totalt. Dessa antaganden används sedan tillsammans med befolkningsprognoserna för att beräkna den förväntade efterfrågan av förskoleplatser för respektive område.

Det förväntade behovet av utbildningsplatser beräknas utifrån de befolkningsprognoser som tas fram för respektive NYKO6-område. Antaganden görs kring elevpendling för respektive årskurs och NYKO6-område.

Analys

I detta avsnitt definieras det geografiska området Arninge-Ullna.

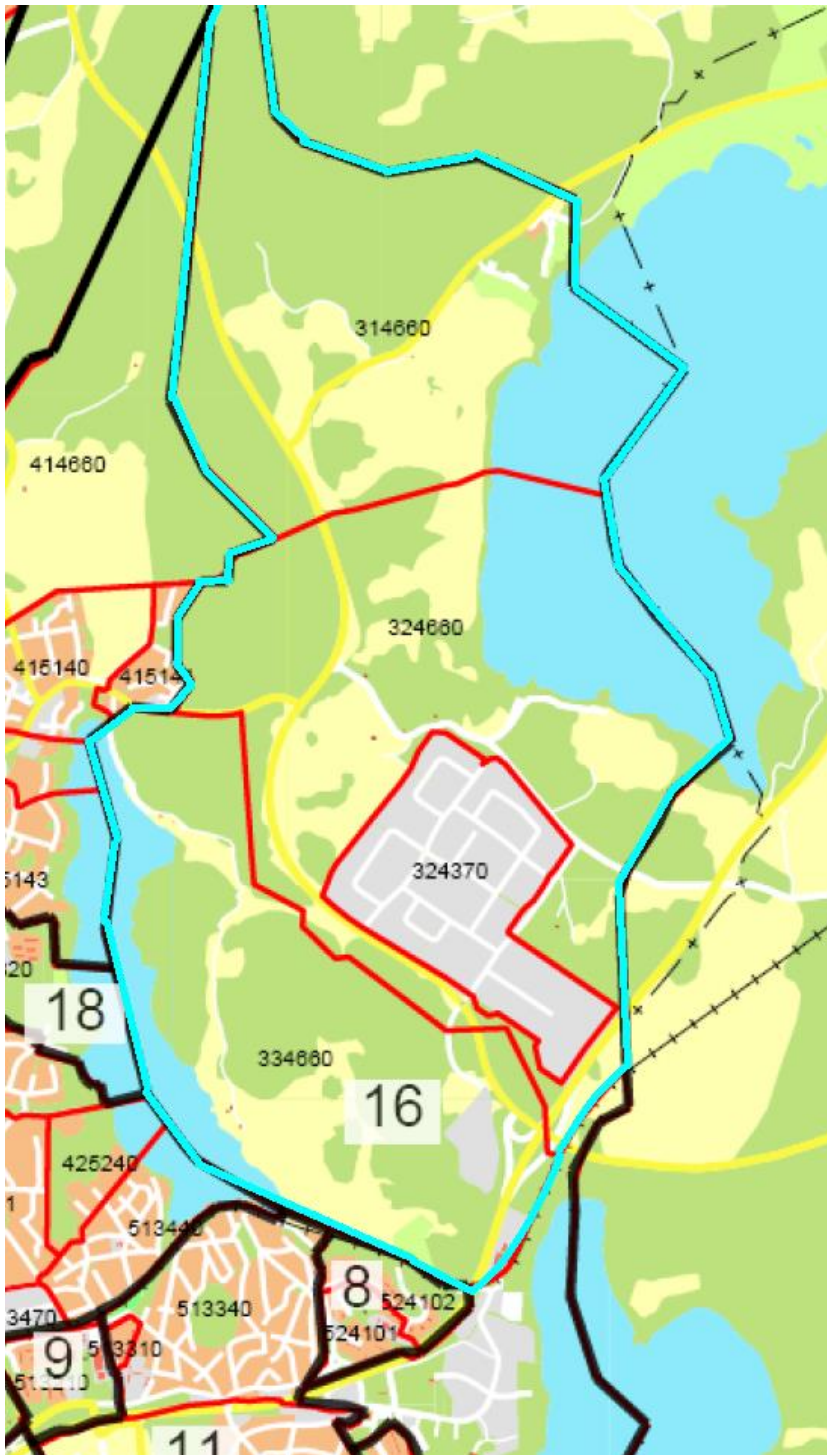
Då det i dagsläget är få som bor i Arninge-Ullna har barn och elever i hela Täby kommun använts som underlag för att göra antaganden. För att beräkna behovet av förskoleplatser för barn folkbokförda i området har andel barn placerade i förskola beräknats. Vidare har barnpendlingen analyserats och en kartläggning av närliggande förskolor har gjorts och redovisas i detta avsnitt.

I och med det fria skolvalet krävs det att befolkningsprognosen kompletteras med analyser kring elevpendling, både inom kommunen och över kommungränsen, för att beräkna behovet av utbildningsplatser för elever folkbokförda i området. Dessa analyser redovisas i detta avsnitt.

Områdesdefinition

För att dela upp en kommun geografiskt i fler delområden används nyckelkodssystemet NYKO. Nyckelkodssystemet finns på olika nivåer beroende på hur fin indelning man vill ha. För analys och beräkningar i denna rapport har NYKO6 använts. I **Figur 1** (turkost) definieras området som i denna rapport benämns Arninge-Ullna. Totalt omfattar Arninge-Ullna 4 stycken NYKO6-områden där det i utgången av år 2014 var 74 personer folkbokförda.

Figur 1: Arninge-Ullna, NYKO6

Kartunderlag: Täby kommun

Befolkningsutveckling i nyproduktion

Nyproduktion är särskilt attraktiv för dem som flyttar i samband med familjebildning eller att familjen växer. Dels är lägenheterna större än den genomsnittliga innerstadslägenheten, de är moderna med hiss och har inga renoveringsbehov. Dels kan de som flyttar på grund av familjebildning "vänta in" en nybyggd lägenhet och köpa en bostad som står färdig först om något år, en möjlighet som de som flyttar till exempel på grund av arbete sällan har. En tredje aspekt är att unga familjer ofta består av två personer med relativt ordnad ekonomi, vilket har betydelse eftersom en nyproducerad bostad i Täby kommun är relativt dyr.

Då många flyttar i samband med familjebildningen kommer barnafödandet vara stort samtidigt som många barnfamiljer med småbarn flyttar in i de nya bostäderna. Vissa flyttar ut från området under sina första år och lämnar plats för nya barnfamiljer i vardande, men de flesta barn växer upp i den nyproducerade bostaden och börjar skolan. När barnen börjat skolan minskar flyttandet och de flesta bor kvar tills de flyttar hemifrån. På så sätt går en stor barnkull genom skolans alla stadier i skolan i närområdet.

Andra viktiga grupper som flyttar in i de nyproducerade bostäderna är familjer med uppvuxna barn och äldre. Man flyttar för att få ett bekvämt boende att åldras i, och man kommer inte ha något behov att flytta igen förrän man behöver någon typ av serviceboende. Detta antagande gör att antalet pensionärer ökar i områden vid nyproduktion samtidigt som pensionärerna blir äldre och friskare och därför bor längre i bostäderna.

Man kan se förändringar i sannolikheten att flytta ut och inflyttningsfördelningen allteftersom bostaden sen åldras. Därför tas två inflyttningsfördelningar och två utflyttningsrisker fram, en för de första fem åren efter det att bostaden står klar och en för den resterande tiden.

Förskola

Alla barn i åldern 1-5 år har rätt till en plats på förskola, detta innebär dock inte att behovet är lika stort som antalet barn i åldern 1-5 år i ett område. Alla föräldrar söker inte plats för sina barn i förskola eller annan pedagogisk verksamhet och vissa barn går i en förskola i ett annat område eller annan kommun. Efterfrågan av förskoleplatser varierar under året och bör därför ses som ungefärligt över hela året.

För att beräkna behovet av förskoleplatser för barn folkbokförda i området Arninge-Ullna har Sweco tagit fram en befolkningsprognos för detta område. Dessa prognoser tillsammans med statistik över placerade barn i förskola för höstterminen 2014 respektive vårterminen 2015 används som underlag för beräkningar av behovet av förskoleplatser för barn folkbokförda i Arninge-Ullna.

Då det i dagsläget är få som bor i Arninge-Ullna så görs antaganden utifrån hur det ser ut i Täby generellt och för liknande nybyggnadsområden. I detta avsnitt analyseras andel barn placerade i förskola i Täby kommun och en kartläggning av närliggande förskolor för att kunna göra antaganden som används för att beräkna det förväntade behovet av förskoleplatser i området.

BARN I FÖRSKOLA

Tabell 1: Folkmängd och placerade barn i förskola i åldrarna 1-5 år i Täby kommun, 141231

Ålder	Antal barn	Placerade förskolebarn	Andel barn i förskola
1	783	412	53%
2	833	751	90%
3	915	848	93%
4	999	941	94%
5	1001	913	91%
Totalt 1-5 år	4531	3865	85%

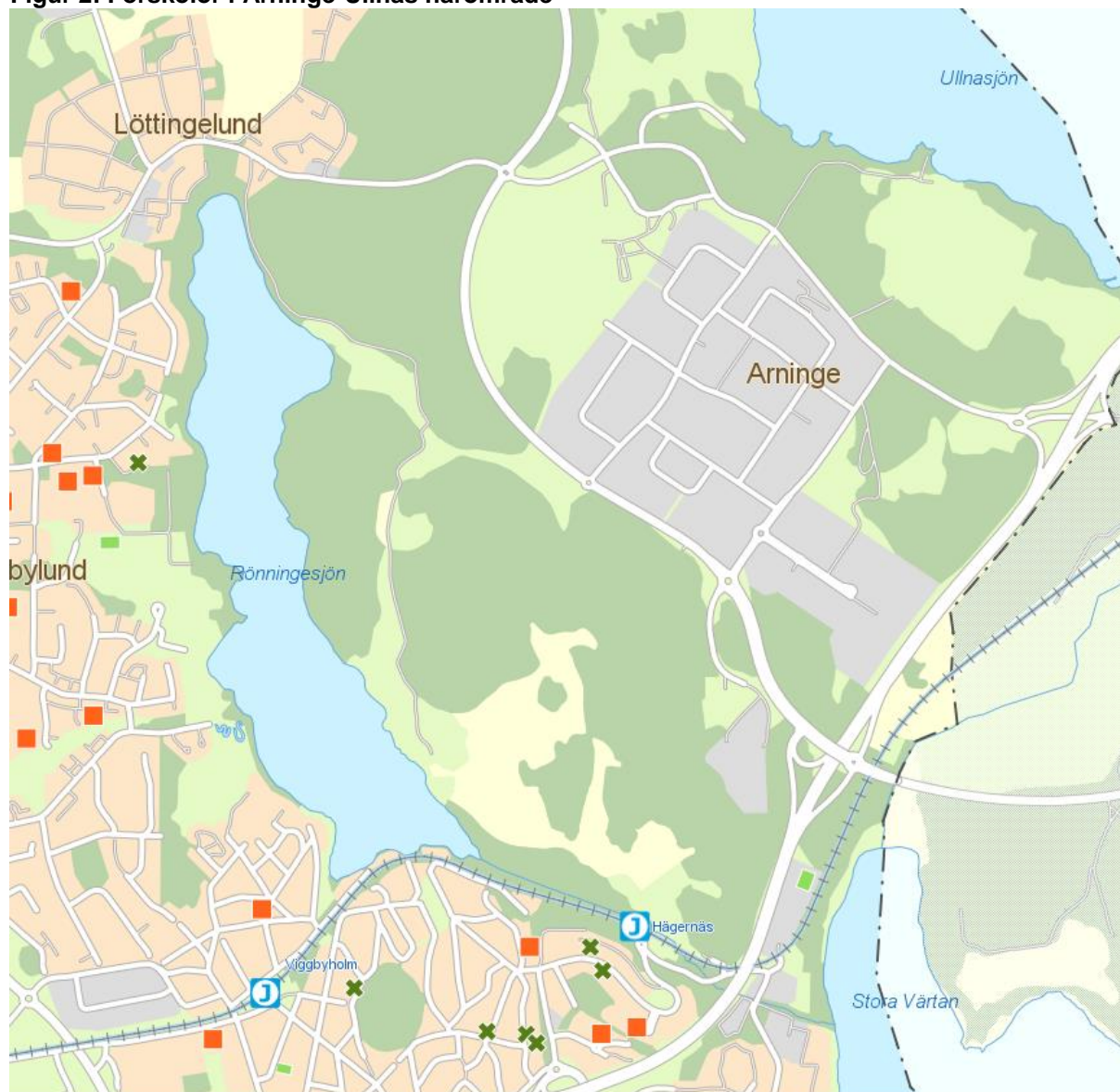
I Täby kommun var vid årsskiftet 85 % av barnen i åldrarna 1-5 år placerade i förskola i Täby kommun. Lite drygt hälften av barnen som fyllde 1 år under 2014 var placerade i förskola i kommunen. För barn i åldrarna 2-5 år var 92 % av barnen placerade i någon av förskolorna i kommunen.

I Arninge-Ullna finns det i utgången av år 2014 3 barn i åldern 1-5 år. Ett av dessa barn är placerad i förskola i Täby kommun.

BARNPENDLING

I Arninge-Ullna finns i dagsläget ingen förskola men två förskolor planeras i området. Den första väntas stå klar under våren 2016 och den andra under år 2018. Idag ligger de närmsta förskolorna en bit utanför Arninge-Ullna, i Löttingelund, Gribbylund och i Hägernäs.

Figur 2: Förskolor i Arninge-Ullnas närområde

Källa. Kartor.taby.se

Grundskola

I och med det fria skolvalet krävs det ofta att befolkningsprognosen kompletteras med analyser av elevpendling, både inom kommunen och över kommungränsen, för att beräkna behovet av utbildningsplatser i ett område.

För att beräkna behovet av utbildningsplatser för elever 6-15 år folkbokförda i Arninge-Ullna har Sweco tagit fram en ny befolkningsprognos för området Arninge-Ullna. För att beräkna behovet av utbildningsplatser kompletteras befolkningsprognosen med antaganden kring elevpendling. För att göra dessa antaganden används dels ett elevuttag på individnivå gjort den 22 april 2015, innehållande uppgifter om elevens skola, årskurs och boendeområde. En sammanställning över antalet elever i respektive skola och årskurs framtagna av Täby kommun den 15 februari 2015 har också använts som underlag.

GRUNDSKOLOR I ARNINGE-ULLNAS NÄROMRÅDE

I dagsläget finns det 2 grundskolor i närheten av Arninge-Ullna. I Löttingelund ligger den kommunala grundskolan Löttingelundsskolan med förskoleklass och årskurserna 1-5 som från höstterminen 2015 även kommer att ha årskurs 6. Anledningen till detta är att samtliga skolor skall ha en skolorganisation i enlighet med skollagens läroplanstruktur med kursplaner i årskurs 1-3, 4-6 och 7-9. Vårterminen 2015 gick totalt 252 elever på Löttingelundsskolan, varav 247 elever var folkbokförda i Täby kommun. Söder om Arninge-Ullna ligger den fristående grundskolan Hägernässkolan med förskoleklass och årskurs 1-5. Vårterminen 2015 gick totalt 152 elever på skolan, varav 136 elever var folkbokförda i Täby kommun. Inpendlingen till dessa två skolor är relativt liten.

Figur 3: Karta över Arninge-Ullna och närliggande grundskolor

Källa: Kartor.taby.se

BEFOLKNINGEN 6-15 ÅR I ARNINGE-ULLNA

Tabell 2: Folkmängd 141231 i åldern 6-15 år för Arninge-Ullna

Område	NYKO6	Folkmängd 6-15 år
Arninge-Ullna	314660	2
	324370	2
	324660	5
	334660	0
Totalt		9

I Arninge-Ullna var totalt 9 barn i åldrarna 6-15 år folkbokförda vid årsskiftet 2014/2015.

ELEVER FOLKBOKFÖRDA I TÄBY KOMMUN

Den 15 februari 2015 fanns totalt 9447 elever folkbokförda i Täby kommun. 64 % av eleverna, 6013 elever, gick i kommunal grundskola och 36 % av eleverna, 3434 elever, gick i fristående grundskola. 96 %, 9033 elever, gick i en grundskola i Täby kommun medan 4 %, 414 elever, gick i en grundskola utanför kommunen.

Tabell 3: Elever folkbokförda i Täby kommun, antal i respektive regi

	F	1-5	6-9	Totalt F-9
Kommunal grundskola i Täby	802	3 562	1 504	5 868
Fristående grundskola i Täby	209	1 290	1 666	3 165
Kommunal grundskola utanför Täby	10	55	80	145
Fristående grundskola utanför Täby	13	112	144	269
Totalt	1 034	5 019	3 394	9 447

Tabell 4: Elever folkbokförda i Täby kommun, andel i respektive regi

	F	1-5	6-9	Totalt F-9
Kommunal grundskola i Täby	77.6%	71.0%	44.3%	62.1%
Fristående grundskola i Täby	20.2%	25.7%	49.1%	33.5%
Kommunal grundskola utanför Täby	1.0%	1.1%	2.4%	1.5%
Fristående grundskola utanför Täby	1.3%	2.2%	4.2%	2.8%
Totalt	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

I förskoleklass och åk 1-5 är andelen elever i kommunal grundskola högre, 79 % respektive 72 %, än i åk 6-9 där andelen elever i kommunal grundskola är 47 %. Det är något fler som väljer en grundskola utanför kommunen i åk 6-9, 7 %, än i de lägre årskurserna, 3 %.

ELEVER FOLKBOKFÖRDA I ARNINGE-ULLNA

För att undersöka specifika områden har ett elevuttag gjorts den 22 maj 2015. Uttaget innehåller information om elevens boendenyko, boendekommun, grundskoleenhet och årskurs. Vid detta tillfälle fanns det 7 elever placerade i grundskola som var folkbokförda i Arninge-Ullna.

ELEVPENDLING INOM KOMMUNEN

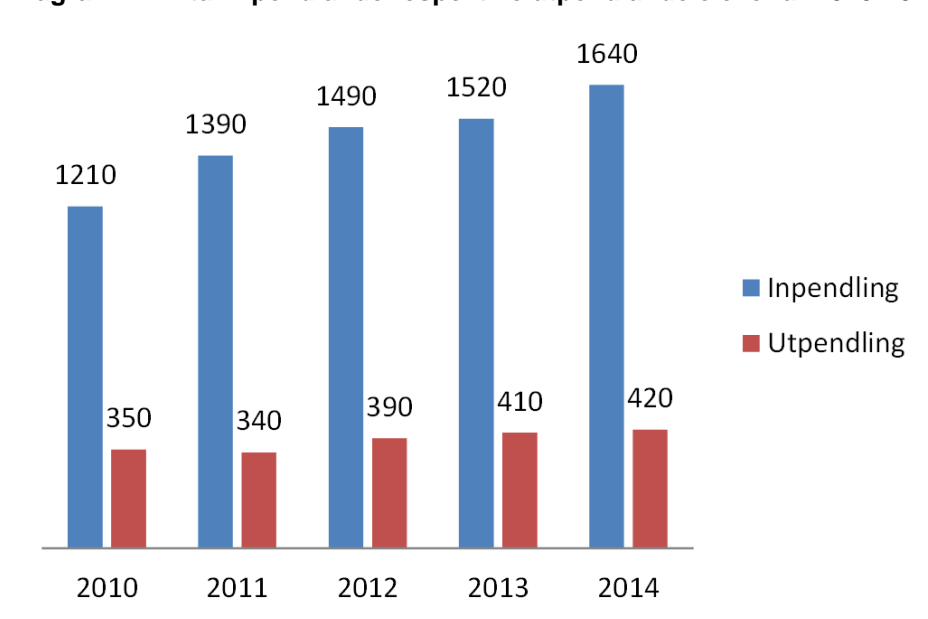
Utifrån boende tillhör eleven en "nära hemmet"-skola som är den kommunala grundskolan med närmst relativ närhet (dvs. gång- och/eller cykelvägen, inte fågelvägen). I och med det fria skolvalet har eleven rätt att välja andra skolor om så önskas. Detta medför att flera elever väljer att gå i en skola som inte är deras "nära hemmet"-skola vilket medför en elevpendling mellan boendeområden och grundskolor. Det krävs därför att befolkningsprognosen kompletteras med analyser kring elevpendling, både inom kommunen och över kommungränsen, för att beräkna behovet av utbildningsplatser i ett område.

Elever folkbokförda i Arninge-Ullna har i dagsläget Löttingelundsskolan som "nära hemmet"-skola. Utav de 7 elever folkbokförda i Arninge-Ullna är det 3 elever som går i Löttingelundsskolan.

ELEVER FOLKBOKFÖRDA I ANNAN KOMMUN

Under de senaste fyra åren har antalet inpendlande elever till Täbys skolor ökat med ca 100 elever per år medan antalet utpendlande elever ökat med ca 70 elever under hela 4-årsperioden.

Diagram 1: Antal inpendlande respektive utpendlande elever år 2010-2014

Källa: Skolverket

I oktober 2014 pendlade 1 640 elever från annan kommun till grundskolor i Täby kommun enligt Skolverket vilket medför en nettoinpendling på 1200 elever. 80 % av de inpendlande eleverna går i fristående skolor och 20 % av eleverna pendlar in till kommunala skolor. Flest elever pendlar in från Österåkers kommun, 610 elever, och Vallentuna kommun, 419 elever. Flest elever pendlar in till Internationella engelska skolan, nästan 600 elever.

Tabell 5: Antal inpendlande elever från respektive kommun till Täby kommuns grundskolor, okt 2014

Kommunal huvudman		Fristående huvudman	
Kommun	Antal elever	Kommun	Antal elever
Vallentuna	173	Österåker	569
Danderyd	44	Vallentuna	246
Österåker	41	Vaxholm	169
Vaxholm	16	Stockholm	83
Stockholm	14	Sollentuna	61
Övriga	42	Övriga	182
Totalt	330		1 310

Källa: Skolverket

I och med att området Arninge-Ullna gränsar till Österåker kommun så kommer det förmodligen finnas en del elever i Österåker kommun som väljer att pendla till en framtida skola i Arninge-Ullna.

Befolkningsprognosens antaganden

En prognos är ett framtidsscenario som beräknas utifrån ett antal antaganden. Vid framtagandet av föreliggande befolkningsprognos har antaganden gjorts om fruktsamhet, dödlighet, flyttningar, boendetäthet, utvecklingstal och färdigställande av bostäder. Befolkningsprognosen består av två modeller. En prognos för befintligt bostadsbestånd och en modell för nyproducerade bostäder.

Nybyggnadsprognos

Prognosen bygger på ett antagande om inflyttningsklara bostäder per NYKO6-område, bostadstyp, upplåtelseform och prognosår. Demografiska antaganden görs för ett antal olika typer av bostäder med uppdelning av bostadstyp, juridisk form, studentbostäder, äldreboende etc. Bostadsbeståndet utvecklas också olika tiden efter färdigställandet. Inflyttarnas åldersstruktur och de bosattas utflyttning ser olika ut beroende på bostadstyp och juridisk form. Även antalet personer per bostad, boendetätheten, varierar över tid. Normalt sker en ökning av antalet boende per bostad den närmaste tiden efter färdigställandet för att därefter minska något på längre sikt. Denna dynamik hanteras i nybyggnadsmodellen. Förutom antaganden om flyttningarnas utveckling görs även antaganden om barnafödande per kvinna i fruktsam ålder och dödlighet utifrån dödsrisker på 1-årsklasser och kön.

NYBYGGNADSANTAGANDEN

Antaganden kan vara mer eller mindre säkra. Bostadsprojekt som planeras nära i tiden är lättare att bedöma färdigställande av än projekt som planeras senare under prognosperioden. Under prognosperioden förväntas det att totalt 1 840 bostäder kommer att färdigställas.

Tabell 6: Antaganden kring färdigställda bostäder under åren 2015-2025

Projekt	NYKO6	Bostadstyp	År											
			2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	
Arninge, etapp Handelsområde	324660	Bostadsrätt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	75	
Arninge, etapp 1 Ullna strand	324660	Småhus/Radhus	100	50	50	0	0	0	0	0	0	0	0	
Arninge, etapp 2 Ullna strand	324660	Bostadsrätt	25	25	0	0	0	75	75	75	75	0	0	
Arninge, etapp Handelsområde	324660	Hysesrätt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	50	
Arninge, etapp Hägerneholm	324660	Bostadsrätt	0	0	100	100	100	150	150	90	0	0	0	
Arninge, etapp Hägerneholm	324660	Hysesrätt	0	0	80	80	75	0	0	0	0	0	0	
Arninge, etapp Hägerneholm	324660	Småhus/Radhus	0	45	45	25	25	0	0	0	0	0	0	
Arninge, etapp Ullna Park	324660	Bostadsrätt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	100	
Totalt			125	120	275	205	200	225	225	165	75	0	225	

Källa: Täby kommun

BOENDETÄTHET

Boendetätheten beskriver antal boende per bostad. Olika typer av nyproducerade bostäder har olika boendetätheter. Boendetätheten skattas genom att man beräknar den faktiska boendetätheten i de senaste årens nyproduktion. Här har data för Stockholms stads ytterområden använts som underlag för beräkningarna. Vid färdigställandet av bostaden antas inflyttning ske av:

- 2,3 personer i hyresrätt
- 2,2 personer i bostadsrätt
- 3,5 personer i småhus
- 1,0 personer i äldreboende
- 1,4 personer i seniorboende
- 0,9 personer i studentbostäder

UTVECKLINGSTAL

Utvecklingstalen anger hur den totala folkmängden förändras över tid. Utvecklingstalen är baserade på analyser av utvecklingen av befolkningsantalet i Stockholms stads ytterområden i bostäder byggda under 1980- och 1990-talet och bekräftat med mindre analyser på nyproduktion under 2000-talet. Utvecklingen är olika för olika typer av bostäder. Utvecklingstalen för hyresrätter, bostadsrätter och småhus ökar till en början för att sedan avta och nå en nivå under den vid inflyttningsåret. Mönstret förklaras till stor del av familjebildningar och barnafödande men även flyttningar påverkar på sikt.

Tabell 7: Täthetsutveckling efter tid sedan färdigställande. Antal personer per bostad.

År sedan färdigställande	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Hyresrätt	2.30	2.32	2.33	2.35	2.35	2.34	2.30	2.29	2.28	2.27	2.25
Bostadsrätt	2.20	2.22	2.23	2.24	2.24	2.20	2.20	2.19	2.18	2.17	2.16
Småhus	3.50	3.54	3.55	3.57	3.55	3.54	3.53	3.47	3.43	3.43	3.43
Äldreboende	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
Seniorboende	1.43	1.40	1.39	1.37	1.36	1.34	1.33	1.32	1.30	1.29	1.27
Studentbostad	0.90	0.90	0.90	0.90	0.90	0.90	0.90	0.90	0.90	0.90	0.90

FLYTTNINGAR

Sannolikheten att flytta ut ur en nyproducerad bostad och den fördelning enligt vilken inflyttarna fördelar sig beräknas efter det som observerats i nyproducerade lägenheter för Stockholms stads yttre stadsdelsområden. Flera av dessa områden har ett avstånd till centrala Stockholm som motsvarar Tåbys geografiska läge. Man kan se förändringar i dessa mönster allteftersom bostaden åldras. Därför tas två inflyttningsfördelningar och två utflyttningsrisker fram, en för de första fem åren efter det att bostaden står klar och en för den resterande tiden.

FÖDDA BARN OCH FRUKTSAMHET

Som tidigare beskrivits är barnafödandet mycket högt i nybyggda områden. På kort tid förändras behovet av förskola och service till t.ex. barnvårdscentraler och lekparker radikalt. Att ligga "i fas" med barnafödandet kan vara en avgörande fråga för kommunen, då de allra flesta barnfamiljer är beroende av förskola eller annan pedagogisk verksamhet. Barnafödandet har ett starkt samband med storleken på befolkningen i barnafödande ålder. Man brukar därför använda måttet summerad fruktsamhet. Den summerade fruktsamheten är det antal barn en genomsnittlig kvinna skulle föda under sin fertila period utifrån givna åldersspecifika fruktsamhetstal.

Fruktsamheten i Sverige pendlar väldigt mycket beroende på en mängd kända och okända faktorer som ekonomisk konjunktur och förändringar i föräldraersättningen och arbetslagstiftningen. Under åren 1970 till 1990 var fruktsamheten i Täby kommun betydligt högre än den genomsnittliga fruktsamheten i länet, men på ungefär samma nivå som riket. Sedan början av 1990-talet har fruktsamheten i länet och riket närmast sig varandra och legat på i princip samma nivå. Från 1990 och framåt har fruktsamheten varit markant högre i Täby kommun, fram till de senaste fem åren då fruktsamheten i kommunen legat nära fruktsamheten för riket och länet. Antagandet de första nio åren är uppskattat utifrån observerad fruktsamhet i nyproduktion (hyresrätt respektive bostadsrätt). Fruktsamheten är först mycket hög och går sedan snabbt ner allteftersom bostaden blir äldre. På sikt rör sig fruktsamheten ner till ett tioårigt genomsnitt för de senaste observerade åren i Täby kommun, åren 2005-2014, vilket ger en fruktsamhet på 1,95 barn per kvinna.

Tabell 8: Fruktksamheten (antal barn per kvinna) i de nybyggda bostäderna har antagits till

	Inflyttningsår										
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Summerad fruktsamhet	2,85	2,78	2,70	2,59	2,48	2,35	2,23	2,10	2,00	1,95	1,95

DÖDLIGHET

För befolkningsprognosen används observerade dödsrisker för hela länet. Detta för att Täby kommun är en för liten kommun för att ge stabila dödsrisker per 1-årsklasser och kön. Länet har lägre dödsrisker än riksgenomsnittet och alltså en högre medellivslängd. År 2014 var medellivslängden i Stockholms län 84,4 år för kvinnor och 80,8 år för män. I riket var medellivslängden år 2014 84,0 för kvinnor och 80,3 för män. Med sin högre nivå som utgångspunkt utvecklas de åldersspecifika dödsriskerna i takt med de antaganden som görs för riket under prognosperioden. Eftersom man antar förbättrad hälsa framöver reduceras dödligheten i framtiden för samtliga åldrar för både män och kvinnor.

Befintligt bostadsbestånd

Folkmängden i befintligt bostadsbestånd antas vara stabil över tid. Det görs alltså inga antaganden om att antalet personer per bostad skulle minska eller öka. Däremot åldras folkmängden och personer som beräknas flytta ut eller avlida ger plats för inflyttning. Den dynamik som sker i ett befintligt bostadsområde fångas på så vis upp. Dödsrisker, utflyttningsrisker och inflyttningsfördelningar är samma som i nybyggnadsprognosen, det vill säga observerade risker och fördelningar i Stockholms stads ytterområden. Områdena har klassats efter huvudsaklig bebyggelsestyp för att motsvarande fördelningar och risker ska komma att användas. Detta är en enklare metod än den modell Sweco använder vid fullskaliga befolkningsprognoser. Men det är en metod som är lämplig när endast ett mindre antal av kommunens NYKO-områden ska prognosticeras.

Tabell 9: Huvudsaklig bostadstyp år 2014 per NYKO6.

NYKO6	Bebyggelse
314660	Bostadsrätter
324370	Bostadsrätter
324660	Bostadsrätter
334660	Bostadsrätter

Antaganden förskola och grundskola

Antaganden förskola

Då alla barn i åldern 1-5 år har rätt till en plats på förskola så skulle behovet kunna vara lika stort som antalet barn i åldern 1-5 år i ett område. Nu väljer ju inte alla att placera sina barn i förskola. För att beräkna det förväntade behovet av förskoleplatser för barn i Arninge-Ullna antas att behovet av förskoleplatser är tillgodosett idag. Det är vanligt att efterfrågan av förskoleplats varierar under året och bör därför ses som ungefärligt över hela året.

För att beräkna det förväntade behovet av förskoleplatser för 1-5-åringar folkbokförda i Arninge-Ullna antas att andelen barn i förskola i kommunen och barnpendlingen är oförändrad över tid. Antaganden om andel barn i förskola för Arninge-Ullna har gjorts genom att beräkna andel barn i förskola i respektive ålder för Täby kommun totalt.

Tabell 10: Förväntad andel av befolkningen i Arninge-Ullna för respektive ålder som förväntas gå i förskola i Arninge-Ullna och dess närområde

Område	Andel 1-åringar	Andel 2-5-åringar
Arninge-Ullna	53%	92%

Antaganden grundskola

Då det är skolplikt i Sverige måste kommunen erbjuda alla barn som är folkbokförda i kommunen en utbildningsplats. Det fria skolvalet medför dock en elevpendling mellan boendeområden och grundskolor och det krävs därför att befolkningsprognosen kompletteras med detta för att beräkna behovet av utbildningsplatser i ett område. I denna rapport beräknas behovet av utbildningsplatser för elever folkbokförda i Arninge-Ullna. Det förväntade behovet av utbildningsplatser är beräknat efter behovet av "nära hemmet"-skola, annan närliggande kommunal grundskola och annan närliggande fristående grundskola. För att kunna göra antaganden förutsätts att dagens behov av utbildningsplatser är tillgodosett.

Elevpendling beror främst på utbudet av förskolor och grundskolor, förändras utbudet så kommer också elevpendlingen att förändras. För att beräkna det förväntade behovet av utbildningsplatser har arbetsgruppen utgått från att en "nära-hemmet"-skola byggs i området Arninge-Ullna.

Det förväntade behovet av utbildningsplatser har beräknats utifrån den befolkningsprognos som tagits fram och som baseras på den planerade nyproduktionen av bostäder och elevpendlingen. Antaganden har gjorts kring framtida behov för respektive årskurs och NYKO6-område. Är det flera NYKO6-områden som ligger geografiskt nära varandra, är av samma karaktär och har en liknande elevpendling så beräknas behovet gemensamt för dessa områden. Om det är få elever folkbokförda i ett NYKO6-område används antaganden framräknat för hela området. Antaganden för Arninge-Ullna redovisas i **Tabell 15** i tabellbilagan.

Generellt så förväntas elever folkbokförda i Arninge-Ullna i hög utsträckning välja sin "nära hemmet"-skola. Detta förutsätter att skolan som byggs i Arninge-Ullna fungerar som en "nära-hemmet"-skola för åk F-9. Då man generellt är mer pendlingsbenägen i åk 7-9 förväntas något fler barn från Arninge-Ullna pendla till grundskolor utanför Arninge-Ullna i dessa årskurser. Elevpendlingen beror främst på utbudet av grundskolor i Arninge-Ullna och dess närhet.

Resultat

Befolkningsutveckling

I rapporten redovisas utvecklingen både i det befintliga bostadsbeståndet och i bostäder som antas färdigställas under prognosperioden 2015-2025. Totalt bodde det 74 personer i Arningen-Ullna vid utgången av år 2014.

Tabell 11: Folkmängd 2014-12-31 i Arningen-Ullna.

NYKO6	Folkmängd
314660	19
324370	13
324660	36
334660	6
Totalt	74

Källa: SCB

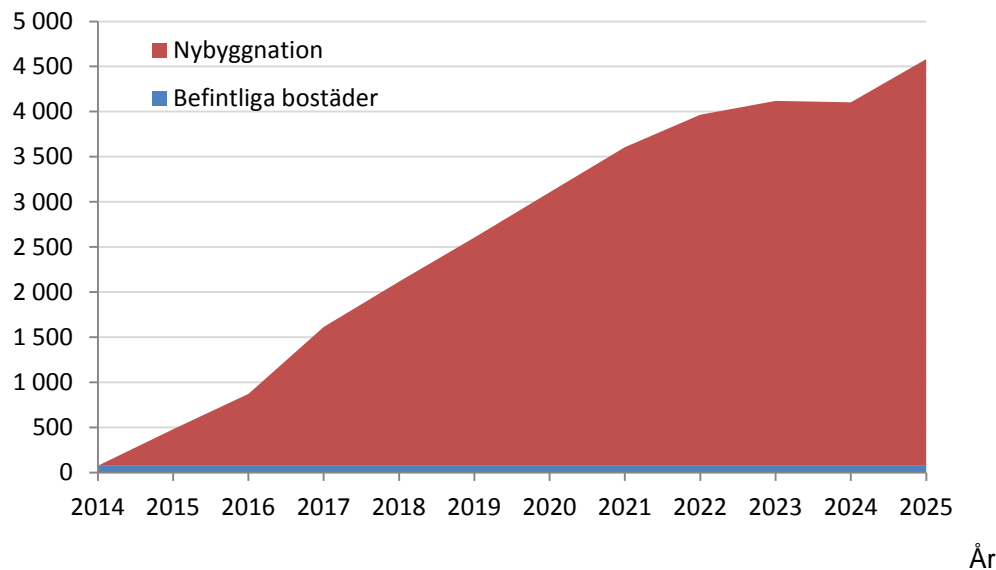
PÅ LÅNG SIKT

När ett område byggs och alla lägenheter fylls på med relativt unga personer kommer områdets åldersstruktur skilja sig markant från den för kommunen som helhet. Många av nflyttarna är i barnafödande åldrar och de första åren blir det många förskolebarn i de nyproducerade områdena. När barnen blir äldre kommer detta ge ett stort antal barn i skolåldern och därefter gymnasieåldern. Sett under en längre period, 20-30 år eller längre, kommer området att stabilisera sig. Personer flyttar in och ut ur bostäderna men det kommer aldrig igen bli den extrema koncentrationen av personer i barnafödande åldrar som det blir när samtliga lägenheter fylls upp precis när de är färdigställda.

BEFOLKNINGEN TOTALT

Utbyggnaden väntas ske ganska jämt vilket avspeglar sig i den kontinuerligt ökande folkmängden i nybyggnation. Två år avviker dock markant. År 2017 är det enskilda år som flest bostäder väntas färdigställas i Arningen-Ullna och år 2024 väntas inga bostäder bli färdigställda. År 2025 väntas nära 4 600 personer bo i Arninge-Ullna varav drygt 4 500 personer i det bostadsbestånd som väntas färdigställas under prognosperioden.

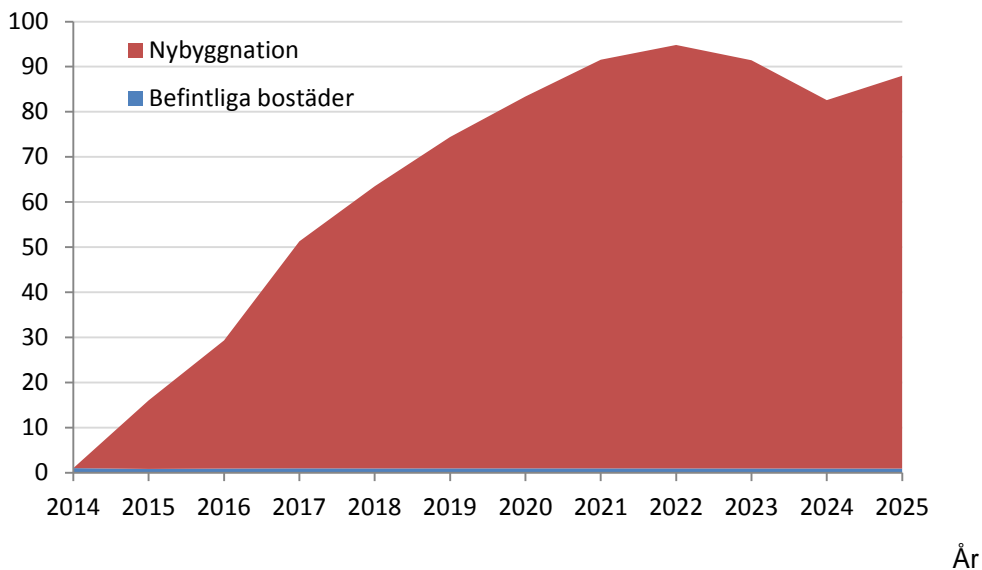
Diagram 2: Folkmängd 2014 samt prognos fram till 2025 fördelat på befintliga bostäder samt nyproduktion

DEN YNGSTA BEFOLKNINGENS UTVECKLING

Antalet födda barn har ett starkt samband med husets ålder. Antalet spädbarn ökar mycket snabbt under utbyggnaden av området men börjar sedan minska. Ju snabbare området byggs, desto mer dramatisk blir denna utveckling.

Diagram 3: Antal 0-åringar i befintliga bostäder samt i nyproduktion

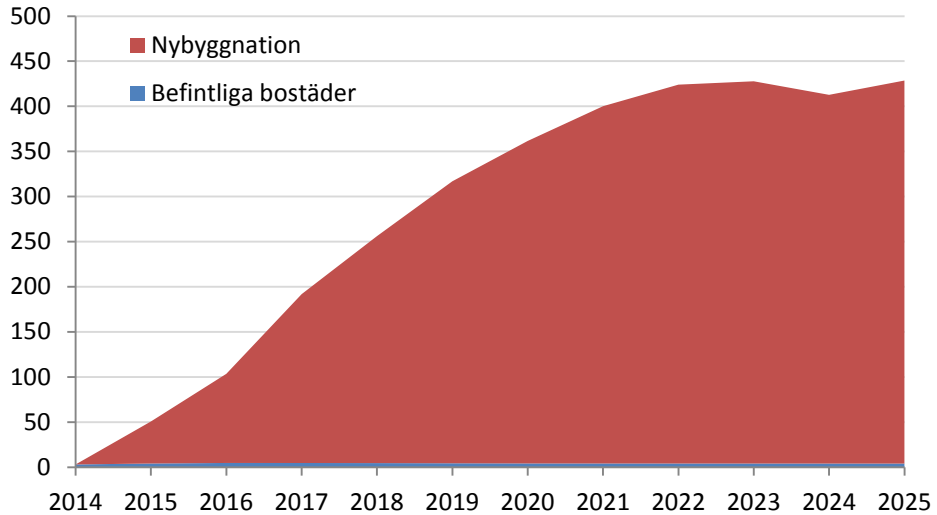

Som flest är antalet 0-åringar runt år 2022 då de är drygt 90 stycken. Åren 2023 och 2024 när färdigställandet av bostäder är lågt eller obefintligt sjunker antalet 0-åringar markant. År 2025 förväntas det bo nästan 90 0-åringar i området.

FÖRSKOLEÅLDERN

En liknande utveckling ser vi hos förskolebarnen. Dessa ökar först i takt med inflyttningen till färdigställda bostäder och det höga barnafödandet. När barnafödandet blir lägre, minskar åldersgruppen allteftersom barnen börjar skolan eller flyttar ut från området. När de är som flest, år 2023 och 2025, är förskolebarnen nära 430 varav 99 procent i de bostäder som antas färdigställas under prognosperioden.

Diagram 4: Antal 1-5-åringar i befintliga bostäder samt i nyproduktion

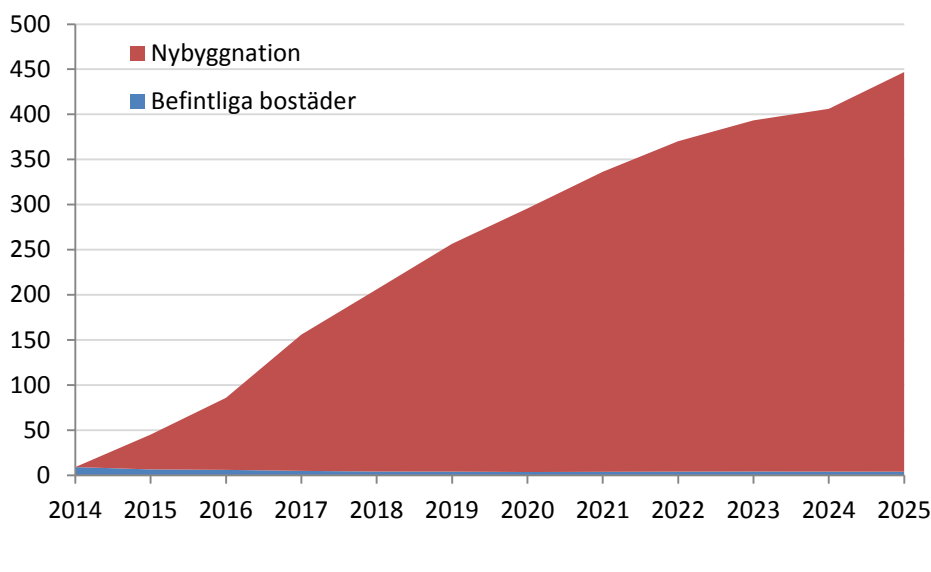
År

SKOLBARNENS UTVECKLING

Barnen i åldern 6-15 år ökar ganska jämt under perioden. Ökningen är inte lika snabb som för de yngre barnen, eftersom benägenheten att flytta är låg när barnen är i skolåldrar. Man kan se en viss effekt av det höga färdigställandet av bostäder år 2017 och de lägre nivåerna åren 2023 och 2024. Men tillskottet till åldersgruppen beror främst på att yngre barn som föddes i området eller flyttade in i en lägre ålder har åldrats. Därför når skolbarnen sitt maximum senare än de yngre barnen och väntas ske efter år 2025.

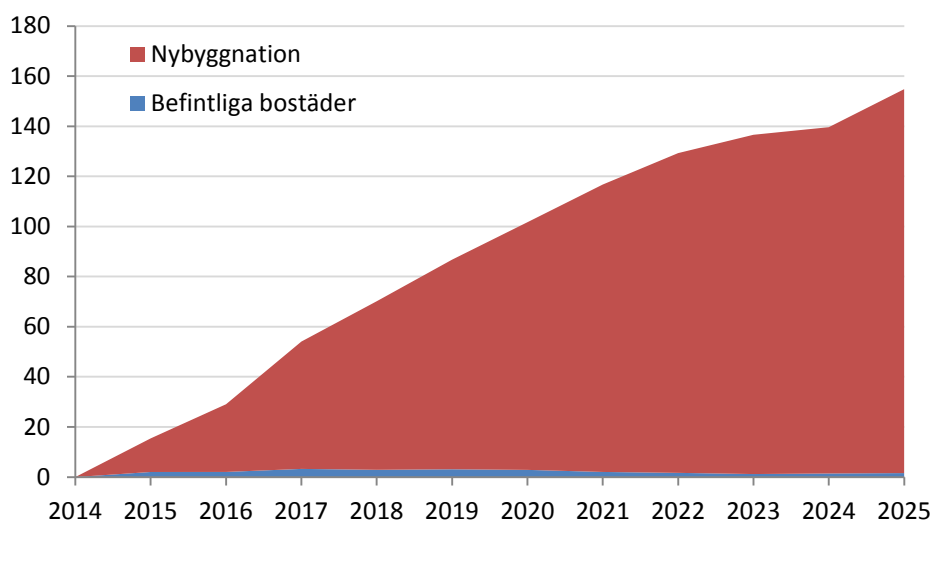
Barn i gruppen 6-12-åringar förväntas öka under hela prognosperioden. I slutet av år 2019 väntas de vara cirka 260 barn och i slutet av år 2025 beräknas de vara nära 450 barn i åldern 6-12 år.

Diagram 5: Antal 6-12-åringar i befintliga bostäder samt i nyproduktion

Barn i högstadieåldern ökar i ungefär samma takt som antalet 6-12-åringar men är färre i antal då det är färre åldrar som ingår i åldersgruppen. Antalet 13-15-åringar ökar konstant under hela prognosperioden och beräknas vara nära 90 barn vid slutet av år 2019 och drygt 150 barn i slutet av år 2025.

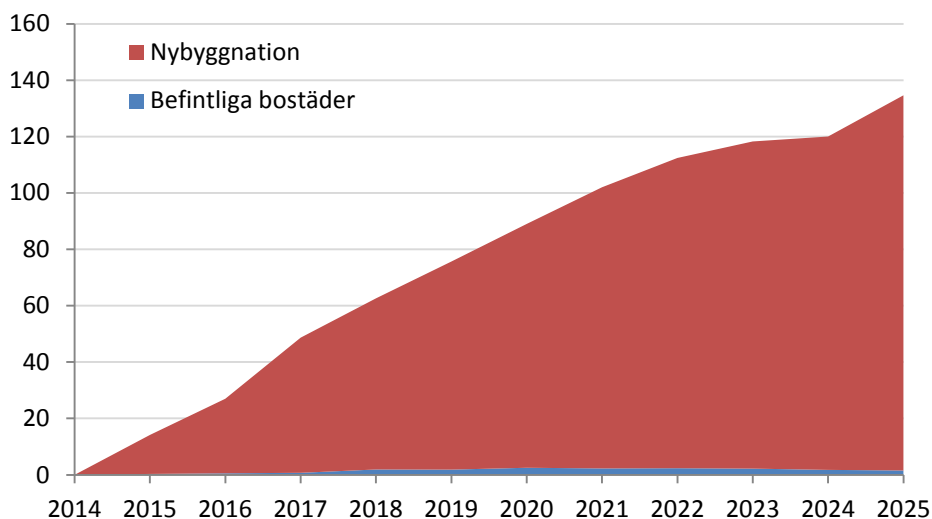
Diagram 6: Antal 13-15-åringar i befintliga bostäder samt i nyproduktion

GYMNASISTERNAS UTVECKLING

Ungdomarna i sena tonåren flyttar med sina föräldrar in i området. Därför ser man, precis som för högstadiesbarnen, att utvecklingen av personer i åldern 16-18 år följer bostadsbyggandet ganska väl. Vid slutet av år 2019 beräknas antalet i gymnasieåldern vara drygt 70 ungdomar för att senare öka till drygt 130 ungdomar vid slutet av år 2025. Åldersgruppen väntas fortsätta öka långt efter år 2025 när de yngre barnen som flyttat in i de nyproducerade bostäderna kommer upp i gymnasieåldern.

Diagram 7: Antal 16-18-åringar i befintliga bostäder samt i nyproduktion

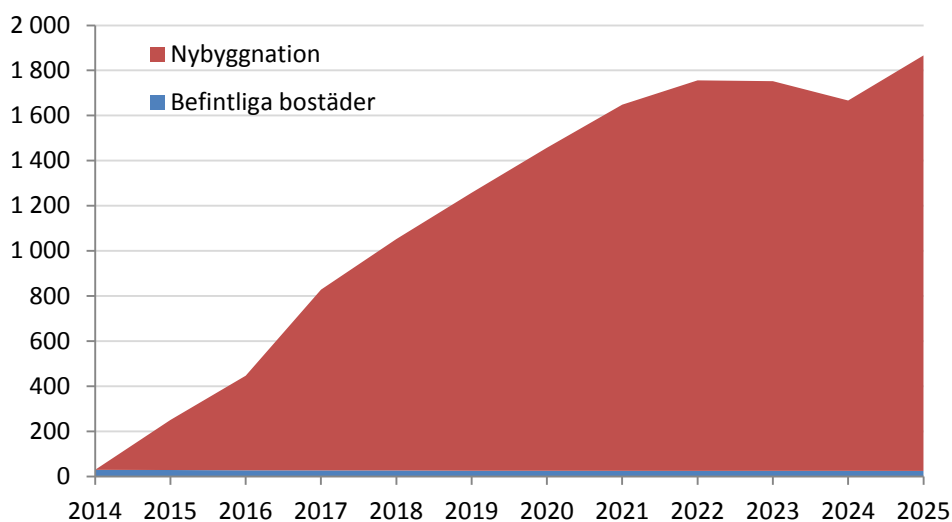

År

DEN YNGRE VUXNA BEFOLKNINGEN

Den vanligaste inflyttaren är i 30-35-årsåldern, vilket får denna grupp att öka mycket snabbt under tiden utbyggnaden sker. Utflyttningen är stor i åldern 19-25 år när många flyttar hemifrån vilket till stor del förklarar att åldersgruppen 19-44 år minskar något år 2024 när inga bostäder väntas färdigställas. Åldersgruppen 19-44 år väntas bli som störst år 2025, då de beräknas vara drygt 1 800 personer varav merparten i de nyproducerade bostäderna.

Diagram 8: Antal 19-44-åringar i befintliga bostäder samt i nyproduktion

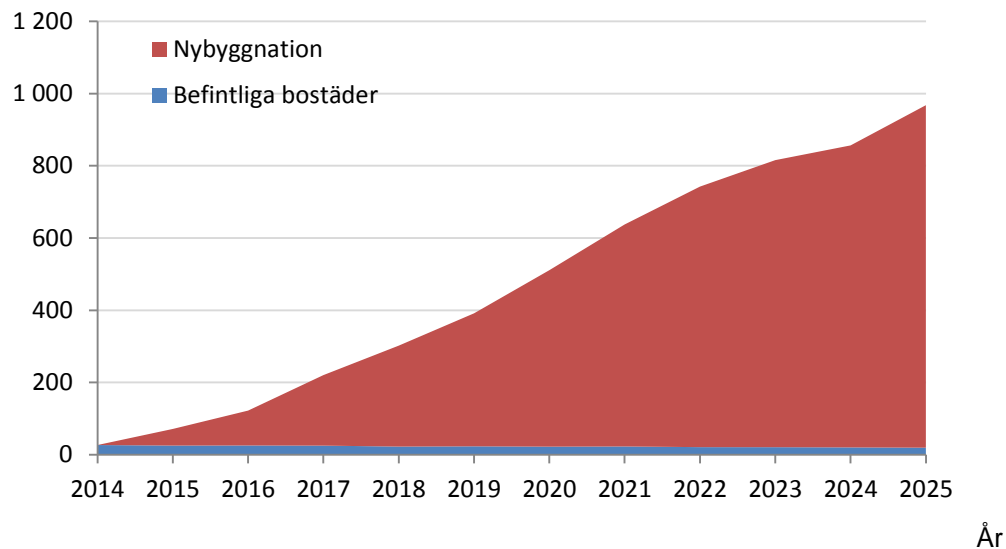

År

DEN MEDELÅLDERS BEFOLKNINGEN

Ökningen är ganska jämn över åren och år 2025 uppgår åldersgruppen 45-64 år till nära 1 000 personer. Den medelålders befolkningen flyttar inte alls lika mycket som de i åldrarna 19-44 år och det är ungefär lika många som flyttar in som flyttar ut. I stället är det den yngre befolkningen som åldras och därmed får åldersgruppen 45-64 år att öka åren efter första inflyttningen i samband med färdigställandet.

Diagram 9: Antal 45-64-åringar i befintliga bostäder samt i nyproduktion

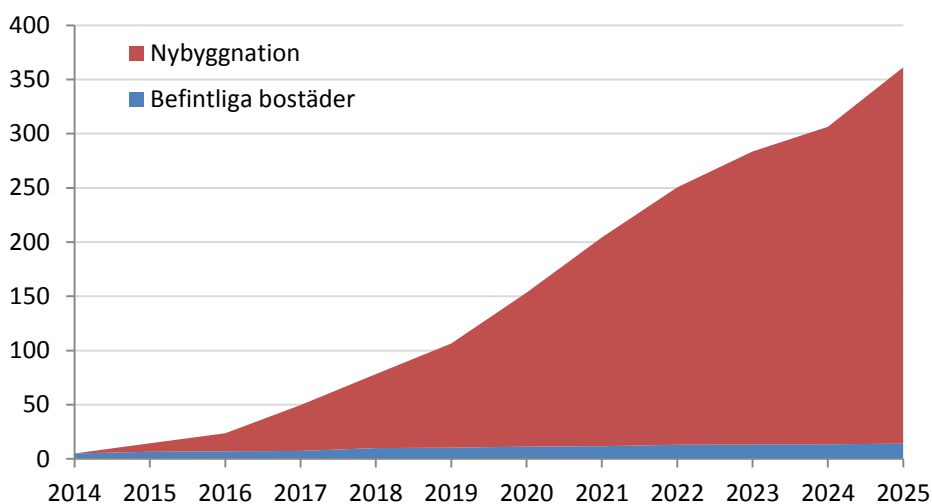

PENSIONÄRERNAS UTVECKLING

Hela gruppen pensionärer ökar kontinuerligt under prognosperioden. Detta beror främst på att befolkningen åldras. Med åldrandet ökar också dödligheten. Men då det för varje år är allt större grupper som kommer upp i de högre åldrarna ökar gruppen äldre under hela prognosperioden. Studier av utbyggnadsområden som gått att följa under längre tid som till exempel Vällingby visar på att en generationsväxling tar vid först efter cirka 35 år efter det att området är fullt utbyggt.

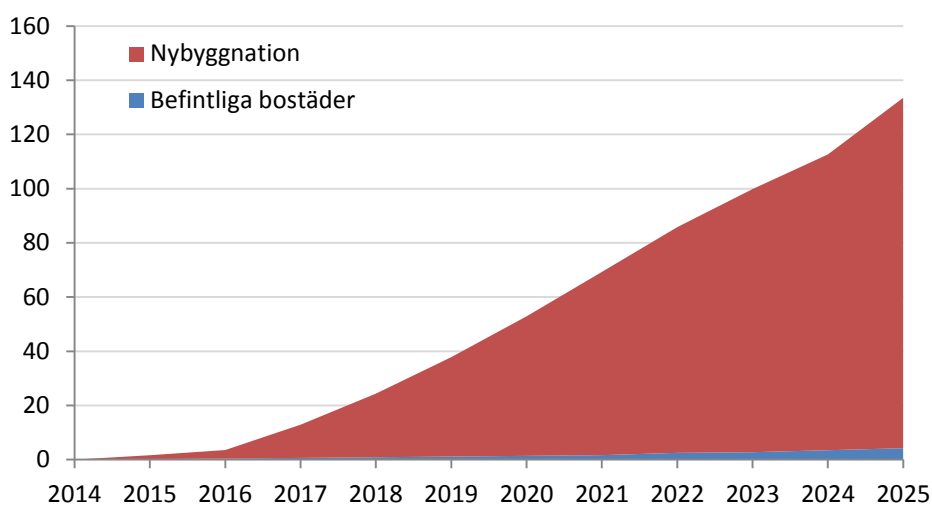
Både inflyttningar och utflyttningar är relativt vanliga vid pensioneringen, men har totalt sett en mindre betydelse för utvecklingen i denna åldersgrupp. Det är i så fall flyttningar som sker tidigare i livet som påverkar åldersgruppens storlek. Mot slutet av perioden är de yngre pensionärerna under 80 år omkring 360 personer, varav större delen i de bostäder som väntas färdigställas under prognosperioden. Antalet pensionärer som är 80 år eller äldre beräknas vara 130 år 2025. Både personer i åldern 65-79 år och 80 år eller äldre kan antas öka långt efter prognosperiodens slut till en generationsväxling sker i området.

Diagram 10: Antal 65-79-åringar i befintliga bostäder samt i nyproduktion

År

Diagram 11: Antal 80 år eller äldre i befintliga bostäder samt i nyproduktion

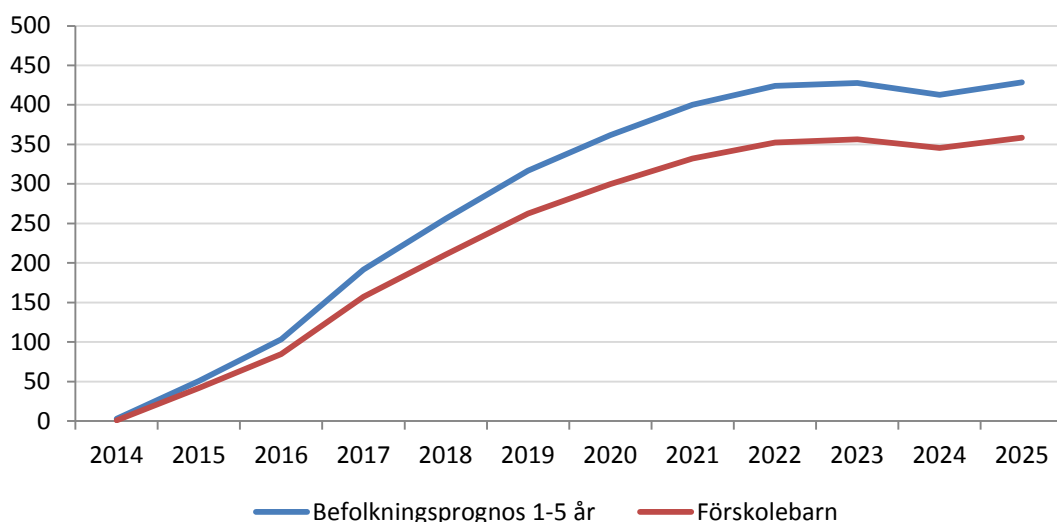
År

Behov av utbildningsplatser i förskola

I tabellerna i detta avsnitt presenteras det förväntade behovet av förskoleplatser för barn folkbokförda i Arninge-Ullna. Tabellerna redovisar det förväntade behovet av förskoleplatser i respektive område och dess närhet.

BARN FOLKBOKFÖRDA I ARNINGE-ULLNA

Diagram 12: Prognostiserat behov av förskoleplatser för barn folkbokförda i Arninge-Ullna i Arninge-Ullna och dess närhet, år 2015-2025

Tabell 12: Prognostiserat behov av förskoleplatser för barn folkbokförda i Arninge-Ullna i Arninge-Ullna och dess närhet, år 2015-2025

Ålder	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
1	0	7	14	26	34	39	44	49	51	50	47	49
2	0	10	20	40	54	66	73	80	84	85	80	83
3	1	9	18	34	47	59	68	74	78	79	77	80
4	0	9	17	30	40	52	61	68	72	74	73	76
5	0	7	15	28	36	45	54	61	66	68	69	72
Totalt	1	42	85	157	211	262	300	332	352	356	345	358

Antalet folkbokförda barn i Arninge-Ullna som gick i förskola i Täby kommun vid årsskiftet var 1 barn. År 2025 förväntas det finnas 358 folkbokförda barn i Arninge-Ullna som är i behov av en förskoleplats.

Behov av utbildningsplatser i grundskola

ELEVER FOLKBOKFÖRDA I ARNINGE-ULLNA

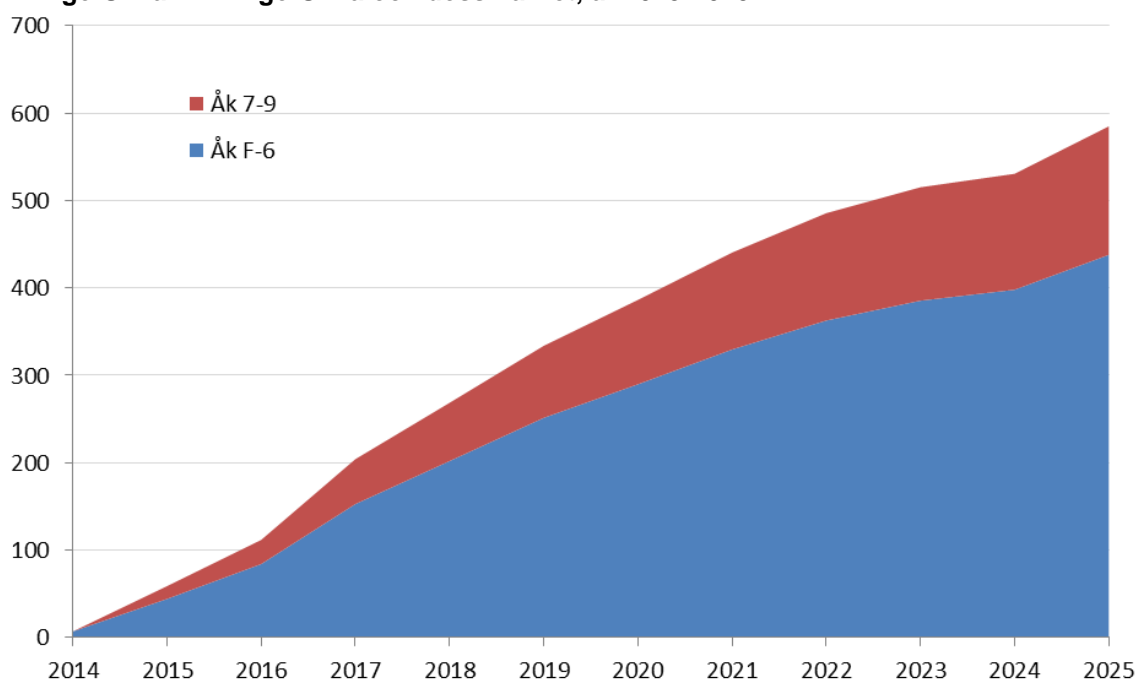
Tabell 13: Befolkningsprognos 2014-2025, ålder 6-15 år totalt för Arninge-Ullna

Ålder	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
6	0	7	15	28	36	45	51	59	65	69	70	74
7	2	6	13	25	33	41	47	53	59	63	66	70
8	1	8	12	23	31	39	44	49	53	58	61	67
9	2	6	12	21	28	36	41	47	50	53	57	64
10	2	7	11	21	27	33	39	44	49	51	53	60
11	0	6	11	19	26	32	37	43	47	50	51	57
12	2	5	11	19	25	31	36	42	46	48	49	55
13	0	6	9	19	24	30	35	40	45	47	48	53
14	0	5	11	17	24	29	34	39	43	46	47	52
15	0	4	9	18	22	28	33	37	42	44	45	50
Totalt	9	60	115	210	276	343	397	453	500	530	546	602

Antalet barn i Arninge-Ullna i åldern 6-15 år var vid årsskiftet 9 stycken. I slutet av prognosperioden förväntas antalet barn i åldern 6-15 år ha ökat till 602 barn. Att det skiljer sig mellan befolkningsprognos och behovet av utbildningsplatser beror som tidigare nämnts på att elever inte alltid väljer att gå i den kommunala grundskolan de tillhör, dvs. sin "när hemmet"-skola. Att det är ett lägre antal elever i behovsprognosen än i befolkningsprognosen förklaras av att en del elever väljer att pendla till skolor utanför området och kommunen.

I tabellerna presenteras det förväntade behovet av utbildningsplatser för elever folkbokförda i Arninge-Ullna. Tabellerna redovisar det förväntade behovet av utbildningsplatser i Arninge-Ullna och dess närhet.

Diagram 13: Prognostiserat behov av utbildningsplatser för elever folkbokförda i Arninge-Ullna i Arninge-Ullna och dess närhet, år 2015-2025

Tabell 14: Prognostiserat behov av utbildningsplatser för elever folkbokförda i Arninge-Ullna i Arninge-Ullna och dess närhet, år 2015-2025

Prognostiserat behov av utbildningsplatser i områdets närhet												
Åk	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
F	1	7	14	27	35	44	50	58	64	68	68	72
1	1	6	13	24	33	41	46	52	58	62	64	69
2	0	7	12	22	30	38	43	48	52	57	60	66
3	2	6	12	21	28	35	41	46	49	52	56	63
4	2	6	11	20	26	33	38	44	48	50	52	59
5	1	6	11	19	26	31	37	42	46	49	50	56
6	0	5	11	19	24	31	35	41	45	47	48	54
7	0	6	9	18	23	28	34	38	42	45	46	51
8	0	4	10	16	23	28	32	37	41	43	44	49
9	0	4	9	17	21	27	31	35	39	42	43	47
F-9	7	59	112	204	269	334	386	441	486	515	531	585

Av eleverna folkbokförda i Arninge-Ullna går i dagsläget 7 elever i grundskola i Täby kommun. År 2025 förväntas antalet folkbokförda elever i Arninge-Ullna i behov av utbildningsplats i Arninge-Ullna och dess närhet vara 585 elever. 438 elever i åk F-6 och 147 elever i åk 7-9.

Tabellbilaga

Tabell 15: Antaganden kring elevpendlning för respektive NYKO6-område.

Område	NYKO6	Åk	Andel i "nära hemmet"-skola	Andel i närliggande kommunal skola	Andel i närliggande fristående skola	Andel i övrig skola
Arninge-Ullna	314660	F-6	85%	6%	7%	2%
	314660	7-9	70%	10%	15%	5%
	324370	F-6	85%	6%	7%	2%
	324370	7-9	70%	10%	15%	5%
	324660	F-6	85%	6%	7%	2%
	324660	7-9	70%	10%	15%	5%
	334660	F-6	85%	6%	7%	2%
	334660	7-9	70%	10%	15%	5%

Tabell 16: Folkmängd 31 december i Arninge-Ullna, statistik SCB för år 2014 och prognos Sweco åren 2015-2025. Ålder vid årets slut.

Ålder	SCB Prognosår											
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
0	1	16	29	51	64	74	83	92	95	91	83	88
1	1	13	27	49	64	75	84	93	97	95	88	93
2	1	11	22	43	58	71	79	87	92	92	87	90
3	1	10	20	37	51	65	74	80	85	86	84	86
4	0	9	18	33	44	57	66	74	78	80	79	82
5	0	8	17	30	39	49	58	66	72	74	74	78
6-12	9	45	86	156	206	257	296	336	370	393	406	447
13-15	0	15	29	54	70	87	102	117	129	137	140	155
16-18	0	14	27	49	63	76	89	102	112	118	120	135
19-64	56	322	569	1 049	1 354	1 649	1 968	2 286	2 498	2 568	2 523	2 834
65-79	5	14	24	50	78	106	153	204	251	284	306	361
80-w	0	2	4	13	24	38	53	69	86	100	113	134
Totalt	74	479	871	1 613	2 115	2 604	3 106	3 606	3 966	4 119	4 103	4 582